

Дніпро

Стаття В. Лимаря

МІЖ Дніпропетровським і Запоріжжям на протязі 70 кілометрів „стугонить“ Дніпро по скелях, б'ється об пороги і вперто береться з ними за свій шлях до моря.

На цій просторині Дніпро тече в скелях і, як казали в стародавні часи, — такий дикий і грізний, що його не можна пройти ні вздовж, ні впоперек. Не доходячи лишень 12—15 кілометрів до Запоріжжя Дніпро випростовується з порогів, поминувши останній поріг — Вільний. Ще кілька кілометрів нижче Дніпро продирається через Вовче Гирло — найвужче місце на Дніпрі, де надзвичайно хутка течія і небезпечно для проходу місце. По кількості жертв, що тут бувають, і приклали люде таку назву. Течія Дніпра така тут швидка, що не дивно буває, коли після весняної повіди зникає той чи інший острів. А в другій половині минулого віку знесло острів у 64 десятини

наскоку, до того ж із вузьким річищем і, відносно, спокійною течією, Кічкаська балка з давних давен стає досить зручною переправою, а одночасно й осередком тогочасного життя. Про це говорять матеріальні останки — пам'ятки давньої культури. Та біля Кічкасу в печері, що були осідками з кам'яного віку, сьомого віку до нашої ери тут розселяються скіти, а потім сармати, свідками чийого життя залишилися могили на обох берегах Дніпра. 3—4 віку хр. ери, коли починається велике переселення народів, через Запоріжжя, а разом з тим і Кічкасу як зручну переправу, пересовуються готи, гуни, болгари. З 3 віку тут оселяються слав'яне.

В часи татарської навали життя за порогами завмиравало. Татарські кочовища підходять аж до Кічкасу. Переправуються лише посольські загони Польщі, Москви, Туреччини, Запорізьких козаків, татар, Мамлюків.

Даві то-що, а іноді пройде якийсь торговельний караван. Через цю ж переправу татарські ватаги робили наскоки на Московську державу, Польщу, українські селища. Цим же шляхом запорожці робили й свої наскоки на Крим.

В 16 віці козацька колонізація придніпровських степів стикається з порогами з татарами. Щоб мати базис для наступу на Крим, а разом з тим і захист од татар, запоріжці ще в 16-й половині 16-го віку будували тут замок з амчища, висовуючи їх далеко в степ. Перший замок за порогами збудував на Хортиці Байда-Вишневецький. Він мав своїм завданням салюкувати за рухом татар на Кічкаській переправі. Цей замок, між іншим, був і першою Запорізькою Січчю. Довгий час ця місцевість була форпостом козацької колонізації, поки вони не просунулися ближче до моря.

В 1775 році військо Катерини II знищило Січ, а колишні „землі запорожські“ стали частиною Російської імперії.

Загальний вигляд Кічкасу; його буде затоплено при будові Дніпрельстану

разом з шинком і вітряком. „Стоїть кілька літ острів, коли дивись і загуб за водою — вода підмила й понесла“, як переказує акад. Яворницький в історії острова Хортиці оповідання старожильців.

Аж уже за вовчим гирлом Дніпро заспокоюється. Тут він проходить понад балкою Кічкас, де його річище вузьке, а береги розложисті, хоч правда, не дуже на великій площі. Розмістившись зразу після недоступних порогів і в місцевості непридатній для несподіваного

Головна вулиця Кічкасу. Ліворуч завод б. Кока, помешкання робітників; праворуч — правління Дніпрельстану

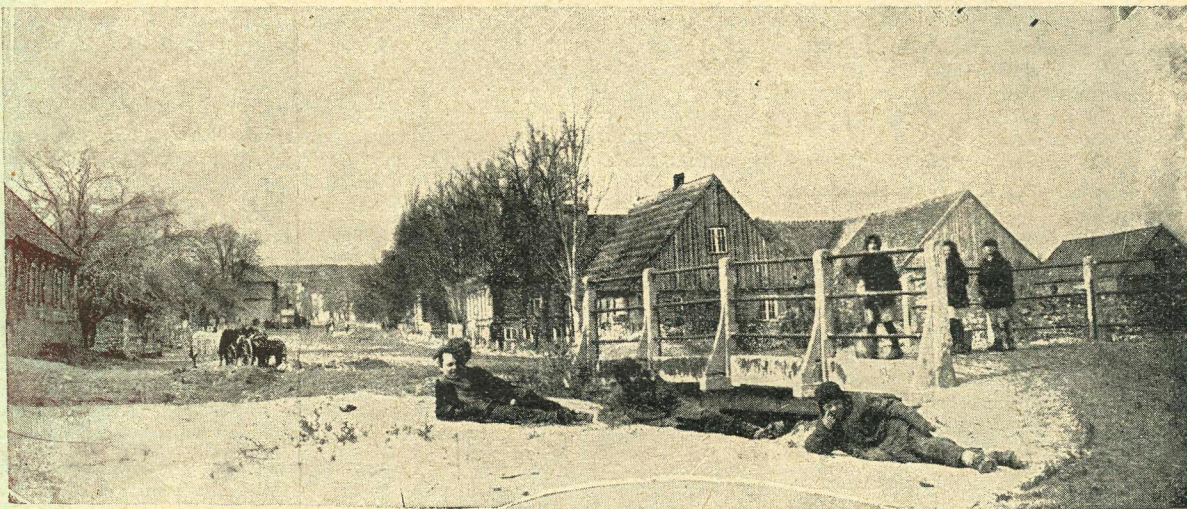
рівних вольностей" вона роздала своїм коханцям-поміщикам, а також колоністам із чужих країн. В 1789-му році, себ-то через 14 років після зруйнування Січі, місцевість Кічкас було віддано колоністам—німцям з Данцігу.

Нині в Кічкасі нараховується більше 200 дворів і біля 2000 населення. В колонії є два заводи с-г. машин і один механічний, а також два великих парових млини. Заводи й млини тепер не роблять.

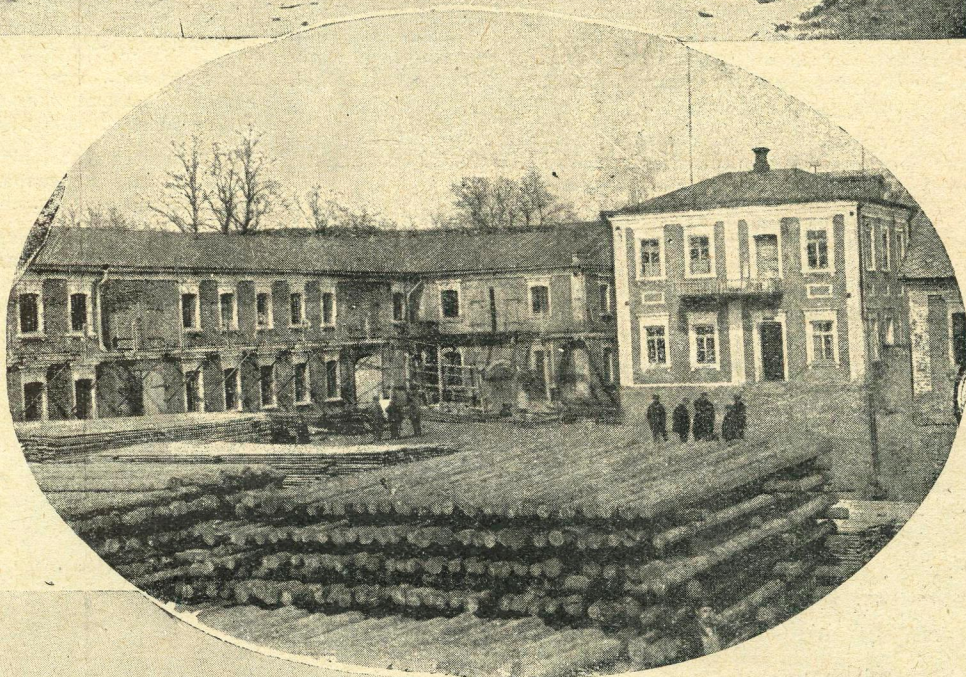
В нинішню епоху, в нових соціально-господарських обставинах і нові чинники притягають нашу увагу в район Запоріжжя. Як раз на Кічкаській переправі в нижчій частині її приступлено до будівництва Дніпрельстану. Це буде могутнє джерело для швидкої реконструкції нашого господарства. Дешева енергія і недалеко віддала Запорізького району від заліза й вугілля створюють надзвичайно сприятливу перспективу для перетворення цього району в великий індустріальний центр. На дешевій енергії Дніпрельстану передбачається заснувати цілу низку нових індустрій всесортного значіння. Переважно це буде виробництво такої продукції, що досі ми купували за кордоном. В першу чергу будуть збудовані за-

води алюмінію, феромаргану, електростали, азотного угноєння, хлорату та ціла низка інших заводів.

На 4-му році будівництва Кічкас буде затоплено. Більші

Кічкас. Дорога до Дніпрельстану

Кічкас. Будівельний матеріал для Дніпрельстану

Кічкас. База Дніпрельстану. Склади

будинки вже викуплено в населення і пристосовується для потреб Дніпрельстану—на склади для матеріалів, житло для робітників і технічного персоналу то що. На протязі цього літа з Кічкасу переселяються більшість його мешканців на інше місце.

Кічкас-переправа колись уступила місце Кічкасові-колонії. Нині колонія уступає місце вищій господарській формі.

Затоплення Кічкасу—радянська „жертва“ біля острова Хортиці „богові“ індустріалізації за постійне безпечне плавання через пороги і за найшвидчий розвиток продукційних сил країни, за піднесення добробуту населення.

ЛЮДОЖЕР

Оповідання В. Буало

НАСТРІЙ, як то часто трапляється, був кепський. Такий настрій буває в синіх серпневих ночі, коли зоряне небо збуджує атакістичне чуття в темній глибині душі і спонукує шукати забуття в дивовижно-химерних думках про далеку минувшину. Збуджує несвідоме тяжіння до далекого, званого і рідного, до сумного краєвиду розлогих степів, до вбогих обшарпаних сел, до сумної верби над криницею... до всього, що є таким ріднозвичайним і недосяжно далеким...

На чужині синє небо серпневої ночі збуджує тугу за рідним краєм...

Щоб розвіяти ту знайому тугу, я тинявся без жодної мети по твердому бруку чужих вулиць, зазираючи в яскраво-освітлені вітринами магазинів великого закордонного міста. Життя, що казаном клекотіло навкруги, було чуже мені і незрозуміле. Уривчасте шипіння чужої мови болюче різало вухо, та я мало що й розумів з неї. Я пройшов уже чимало широких залитих світлом електрики вулиць, оточених стрімкими велетнями-будинками, що ніби підпирали синє чуже небо, ховаючи веселі усмішки далеких зір, коли мою увагу спинив на собі величезний подвійний плакат с галасливими написами.

На одній половині його велика компанія якихось страховинних напів-людей напів-малп з надзвичайно уважним виглядом смажила на великому вогнищі чолов'ягу, у кого ознака європейської приналежності полягала в високому чорному циліндрі, що складав увесь його туалет.

На другій половині плакату та ж таки компанія з задрісним апетитом підвечерювала смаженим європейцем, смачно уплітаючи окутані парю шматки мяса.

А внизу стояло: „Поспішайте побачити. Тільки у нас, та й то один день. Родина людоджерів Центральної Африки. Один з родини впійманий і ви можете його бачити тільки у нас і лишень за десять центів“. І далі перераховувало інші „дива“ спиртного підприємця.

ЯПОНСЬКА ЛІСНА КОНЦЕСІЯ НА ДАЛЕКОМУ СХОДІ

2-го квітня підписано концесійну угоду з великим лісним японським синдикатом. Концесіонери будуть експлуатувати за відповідною нормою три лісових ділянки до мільйону гектарів. Концесія підписано на 6 років. В справі нормування праці та зарплатні концесіонери підлягають радянському трудовому кодексові

Я гадав, що людоджерів давно вже нема на земній кулі, наш вік електрики та радіо, і тому це мене надзвичайно здивувало, а десять центів—нікчемна ціна за справжнього людоджера.

Через хвилину я вже входив у широкі двері цирку.

Охочих подивитися на справжнього людоджера було чимало, і я одразу не помітив великої залізної клітки, де несамовиті гарчав і скіглив сграшений волосатий людоджер, задратований у зв'язці шкіри та озброєний масивною кісткою.

Він то кидався на грати клітки, просовуючи крізь них руки та дико вимахуючи кісткою, то відскакував з ревом до задньої стінки і копирсався в великій купі білих кісток, певно тих людей, що він ними снідав та обідав ціле своє вільне життя в лісах Центральної Африки.

Мабуть він був голодний—очі йому жевріли, мов роспалені вугілля, великі, білі зуби ляскали й скреготіли так, що глядач мимоволі одсувалися далі від клітки, з острахом позираючи на грати, та з бажанням найскоріше вийти з цирку.

А людоджер лютував у своїй тюрмі, чинячи як найбільше гармидеру та крику. В загальному шумі голос його лунав європейською трубою, розлягаючись під високою банею цирку.

І раптом... я так і скам'янів, але не від жаху, а від здивування. У людоджерів нелюдським ревінні мені вчулися слова—такі знайомі й зрозумілі!

Я, вслухаючись, підійшов ближче до клітки. Дійсно, „справжній людоджер з Центральної Африки“ лаявся справжнісінькою українською мовою...

— Бісові роззяви, трясця вашій мамі... Повитріщали баньня, щоб вони вам повилазили!—чулася з клітки поміж гарчанням характерна київська говірка, доповнюючись тими давніми прислів'ями, де перераховувалась уся родовідна наївних глядачів, що не розуміли лукавого „людоджера“.

Задікавлений таким дивом, і дуже близько підступив до клітки. Помітивши це, „людоджер“ із запалом кинувся у мій бік.

— Одійди, ти, сатано в окулярах, бо так і рострошу тобі макитру дрюком!..

Кістка людоджера так близько свиснула коло мого носа, що я мимоволі відступив крок назад, але привітання „людоджера“ примусило мене голосно зареготати.

„Людоджер“ уп'явся в мене своїми вогнистими очима і очевидячки, згодився.

З клітки, між ревом і гарчанням, із самою неймовірною інтонацією почулося:

— Земляк?... Не говоріть до мене... Чекайте мене... через півгодини... на розі біля цирку...

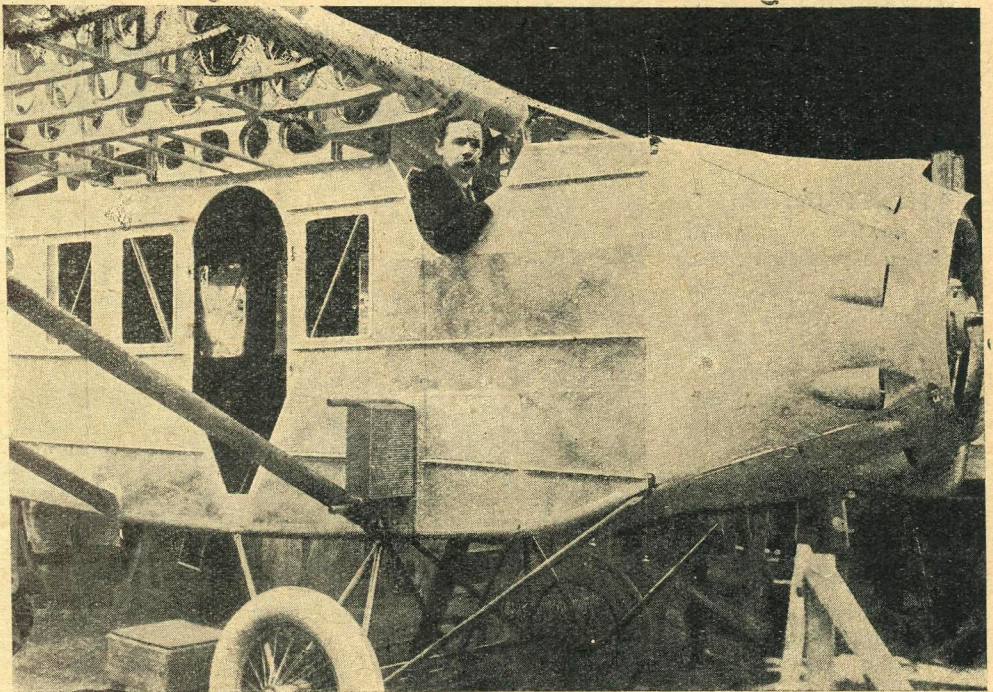
Після цього людоджер із чистодикунською консеквенцією продовжував свої маніпуляції з кістками, не звертаючи вже на мене ніякої уваги.

Я ще трохи постояв, дивуючись такій оригінальній зустрічі, а потім вийшов з цирку...

Через півгодини я вже чекав на розі. Було щось неймовірне в цьому побаченні з „африканським людоджером“ на ясно освітленій вулиці американського міста.

Стоячи під лихтарем, я уявляв собі, як зза кутка будинку високо

АЕРОПЛАН РАДЯНСЬКОЇ КОНСТРУКЦІЇ

Будівництво перших двох аеропланів інженера К. Калініна закінчується. На фотографії один з цих аеропланів. На місці пілота — тов. М. Полоз, голова ради Укрповітрошляху

Всесвіт 17/27 ч. 11

...до мене волохате страховисько
...істкою в руці...

Вуличне життя завмирало, рух
спав, рідко проходила яка постать,
забарилася в веселому салоні.

Було трохи страшно і разом з
соромно за цей страх.

Раптом хтось торкнув мене за
плече:

— Вибачте!..

Я озирнувся назад.

Переді мною стояв молодий
хлопець, порядно вдягнений, чорно
окрашені брови.

— Чим можу?..

— Дякую, що ви чекаєте на
мене, — перепинив він мов запи-
няв.

— Вибачте, але я...

— Ви хочете сказати, що че-
каєте іншого?

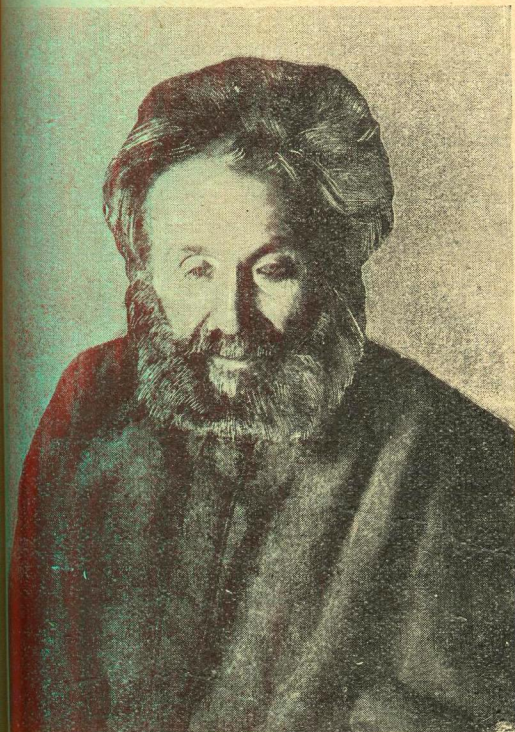
— Так...

— Ну, так, я ж і в той людо-
жер, що ви чекаєте.

Я так і лишився з роззявле-
ним ротом.

Ріжниця між людоджером і лю-
диною, що говорила ці слова,
була не менша, ніж межі мною та

132-ЛІТНІЙ ВИБОРЕЦЬ

Сільська виборча комісія Павловської сільради,
Вяземського повіту занесла до списку виборців
132-річного діда, селянина с. Павлова Миколи
Улітенкова. Дід Улітенков лише недавно покинув
працювати в господарстві. Він пам'ятає ще
русько-французьку війну. Весь час живе на селі,
лише один раз мандрував до Києва. Залізницею
їздив теж один раз. Разом з дідом живе його
дочка 80 років

лихтарем,
що бай-
дуке лив
на нас
яскраве
світло.

— Так
ось який
ви людод-
жер? —
розчаро-
вано за-
питав я.

— Як
бачите, —
посміх-
нувся він
— а цир-
кове лю-
доджер-
ство — то
моя остан-
ня профе-
сія. Я
вважаю її
за найко-
риснішу,
бо за чо-
тири го-
дини щод-
енної пра-
ці одержую
сім доларів
на тиждень.
Гадаю
що це не
погане діло,
коли не
знаєш
мови.

Я думав інакше, пригадуючи його чотирьохгодинну „працю“
в клітці, але йому цього не сказав — кожному вільно впорядко-
вувати власне життя по-своєму.

— Як же ви потрапили в людоджери? — запитав я, аби почати
розмову.

— Е, — це довга справа, довго розказувати. Хіба що коро-
тенько... Трапилося це так. Сам я з Київщини. Мобілізував
мене Денікин, ну й довелося скрізь побувати — і в Константи-
нополі тікав, і в Греції був, і в Італії, доки зрештою потрапив
до Америки, як представник африканських людоджерів... Але
вести розмову під лихтарем незручно, зайдемо краще в бар...

Я згодився.

Добрих дві години просиділи ми за круглим столиком бара,
розмовляючи про свої життєві пригоди. І врешті твердо вирі-
шили повернутись додому, на Україну. Довго мій „людоджер“
не згоджувався на це вороття, боячись кари за службу в білих,
що нею так залякувала емігрантська преса, але мені пощастило
умовити його, і він згодився.

Через три дні ми вже мали квитки на океанський пароплав
і летіли повітряною залізницею на бруклінський приплав,
звідки мусіли рушити в далеку подорож.

Нова бадьорість охопила свіжою радістю груди, витускуючи
тужну нудьгу покидька в чужій країні.

Аджеж вертали до рідних степів та обшарпаних сел, що
зрадили їм колись...

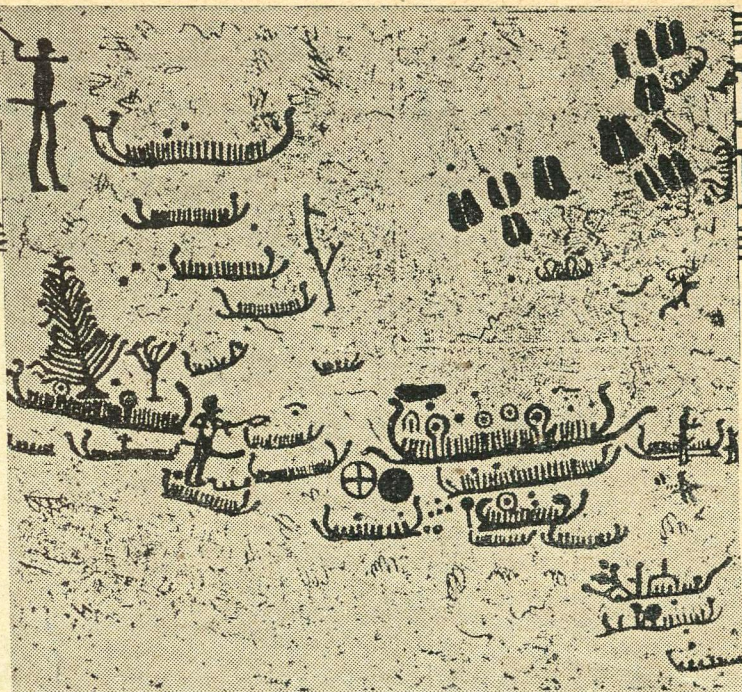
Аджеж вертали до тієї країни, що ще недавно падала
загровами пожеж, в чому було не мало і нашої вини, і тоді,
як ми мов злодії тинялись по чужих країнах, почала
на руїнах старого світу будувати нове життя, життя без
визиску, дурману і „людоджерів“.

Вертали до тих, що скинувши гнобителів сами взя-
лись влаштовувати життя на користь усіх, кому не чужа
праця і в кого руки мозолисті.

Чи ж простять?..

ПЕРШІ КРОКИ

ПАРО ПЛАВСТВА

Човни кам'яної доби. Малюнки видряпано на скелях у південно-західній Швеції

МИ ПЕРЕПЛИВАЄМО величезні морські простори з усіма вигодами, що їх тільки може забажати вибаглива людина, а тим часом нікому й на думку не спаде, як то тяжко та довго довелося людині завойовувати собі це право пароплавів.

Колись дуже великою відвагою було переплисти на первісному човні вже якусь вузьку протоку. Ці часи, очевидно, ближче до нас, а ніж це може здаватися нам. З „Одисеї“ Гомера видно, який трудний та небезпечний був шлях від Геллеспонту (Дарданели) до Йонійських островів—шлях, що сучасні пароплави проходять за два дні. Через тисячу років згодом Софокл за доказ всевідності людини вважає те, що людина переходить моря. Через 500 років Горацій вихваляє першу людину, що відважилася попливти в „солоні води“. А від Горація до наших часів минуло всього тільки дві тисячі років.

Як з'явився перший пароплав?

Річки, озера і невеличкі затоки людина завжди вільно перепливала. Помічаючи, що дерево не поринає, перевісна людина замислилася; їй спало на думку використати якось цю властивість дерева.

Поволеньки, сідаючи верхи на стовбура людина стала перепливати досить великі водні віддалення. Цей спосіб „пароплавання“ вживається ще й сьогодні на острові Цейлоні; там сідають верхи на шмат стовбура, а за весло їм був теж шматок дерева, тільки менший.

Трохи згодом почали влаштовуватися на цьому стовбурі трохи зручніш. Стали випалювати для себе міцне, щоб сідати, спершу для одної людини, а потім для кількох.

Але яким чином цей первісний спосіб „пароплавання“ міг так удосконалитися?.. Адже розміри стовбура не можна збільшувати за певні межі...

Очевидяки, прототипом сучасного пароплаву було щось інше.

Як що глянути на ті народи, що перебувають нині на низькому щаблі культури, напр., на губільців Тасманії, то побачимо, що вони мають, або швидше мали, бо в минулому віці їх майже до ноги винищили бриганці,—щось подібне до човна, або його ліпше було б назвати плотом, зробленого з кори дерева; на таких плотях вони часом випливають дуже далеко

Остров Тасманія. Човен, збудований з пальмового листа

в море. Інший, також первісний засіб плавати, ми вже гадали, надимаючи шкуру тварин.

На найстаровинніших пам'ятниках асирійських вавилонських знайдено малюнки людей, що плили морем на свинячих міхурах. Міхури такі були їм так само за підпору для плотів.

Але шкіри тварин не використовувалися ще іншими способами. Наприклад, сшиваючи їх і натягаючи на дерев'яні чи костяні снасті, ескимоси з них

пам'ятних часів робили та роблять і нині човни-кайаки; на таких човнах вони далеко випливають у море. В шкіряному човні Ірландії—каракель—містяться двоє, але він такий легкий, що його вільно може переносити на плечі одна людина.

Та тільки такі шкіряні човни не могли теж бути за предків сучасних пароплавів. Народ, що ніколи не плавав морем, мав човни з плетеної снасті, критої шкірою або якимось іншим матеріалом, що не пускає води. Ще й до наших часів залишилися малюнки подібних вавилонських човнів.

В стародавньому Єгипті поруч великих нильських пароплавів ми ще й нині натрапляємо на маленькі човни з папірусних стеблин. Цих човнів з височенними дзьобами на носі й на кормі вживалося головним чином для полювання.

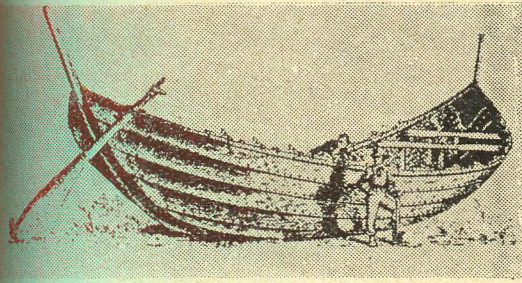
Цікаво, що подібні човни можна й нині ще побачити в південній Америці, в Болівії. На початку озера Тітікака схоронено старовинний понтовний місток, покладений на подібні човни.

Єгипет швидко йшов шляхом мореплавання. Ще за перших історичних часів єгиптяне їздили Червоним морем, а маври й перським. В усякім разі слід зауважити, що греки збудували першого корабля приписують саме єгиптянам. Мітичними

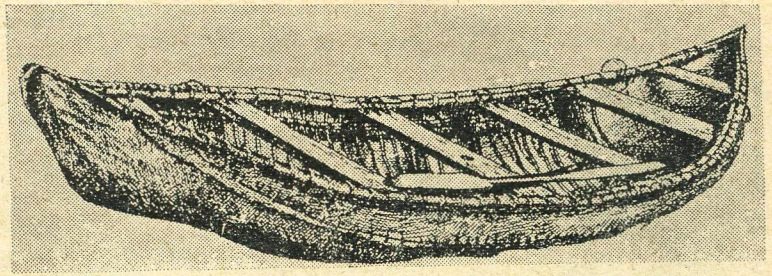
король Данай привів до Греції перший корабель з Єгипту. Маври навіть за пізніших часів Демократії, довго вважався за істинного Проте, де-хто з грецьких письменників робить такий висновок, що перші кораблі прибули з Трої.

До нас надійшли стародавні єгипетські відомості за великого морського бій, що відбувся між єгиптянами та іншими народами Середземного моря. Ці відомості стосуються тих часів, коли власне греків ще не було. Шкорше згадується тут за грецькі народи, що посідали Крит, Мавританію, Сардинію (Шардана).

Таким чином ми бачимо, що кораблі тих часів здатні були

Старовинне судно Вікінгів

Африка, остр. Мозамбік. Човен з кори

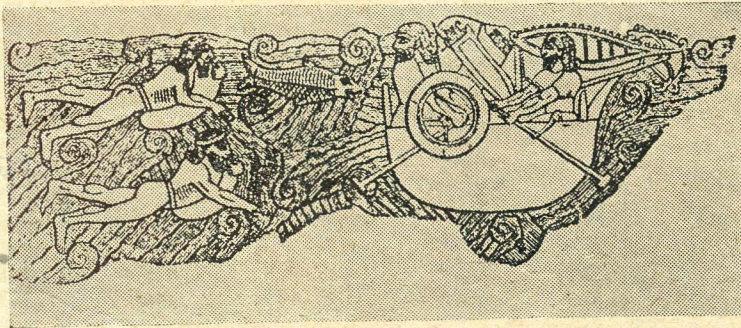
не тільки плавати морем, а навіть витримувати морські бої. Звідки ж могли піти такі кораблі.

Спосеред багатьох форм таких примітивних кораблів відзначається одна, що її можна зустріти на озерах північної Америки та Бразилії—кану.

Кану—робиться з безпечної кори; великі шматки її зшивають до купи, проклеюють або прошмаровують смолою. Індієць так швидко здійснює кору з дерев одвічних лісів, що на будовання такого човна витрачають не більше, як три дні. Такими човнами індієць випливали в

далекі моські подорожі. Так є підстави гадати, що тубільці гавайських островів доходили до Мадагаскара.

Потім замість кори стали вживати дошок, а це вже давало спроможність збільшувати розміри човна.

Вавилонський човен. Кожен пловець має біля себе шкіряні пухирі (малюнок тогочасний)

Прошмарування та проклеювання робилося так вдало, що вода в човні зовсім не проходила.

Через єгипетські кораблі, римські галери, через човни відважних Вікінгів людство дійшло нарешті до сучасних океанських пароплавів-велетнів на кілька десятків тисяч тонн—сучасних плувучих міст з велелюдним населенням. А.

З КНИГИ „ВОСКРЕСШІ“

(Уривок)

Століттями гнули ми спину,
 століттями никли в ярмі...
 Ніколи тебе я не кину,
 народе працюючий мій!
 Із самої гущі твоєї
 у-гору ген вистелю шлях—
 із нами науки, ідеї,
 за нами народи, земля!..
 Кінець навісним лихоліттям,
 епохам поразок, падінь!
 Немає милішого в світі,
 як радість воскресших надій—
 Прекрасне життя для воскреслих!
 О брате! Прекрасне життя,
 прекрасне життя для воскреслих!
 Нема йому меж ні пуття
 у льоті його безбережнім.
 Як моря розбурханий гул,
 гремить його пісня побідна:
 — Ми спинимо сонце в бігу!
 Ми Космос примусим служити нам!
 І радість рвучка, як самум,
 то ніжна, як зустрічі перші,
 гукає й шепоче йому:
 — Прекрасне життя для воскреслих!
 Овітрене серце повішу
 на віхах майбутніх громів..
 Не кинь мене на роздор жгу,
 народе мій, велетню мій!
 Ідеш ти швидкуючим кроком
 — віками години-ступні!—
 Пливеш ти невпинним потоком,
 і легко з тобою мені!
 Ідеш ти в ясну будучину
 крізь шум революцій гулкий...
 Ніколи тебе я не кину,
 народе працюючий мій!

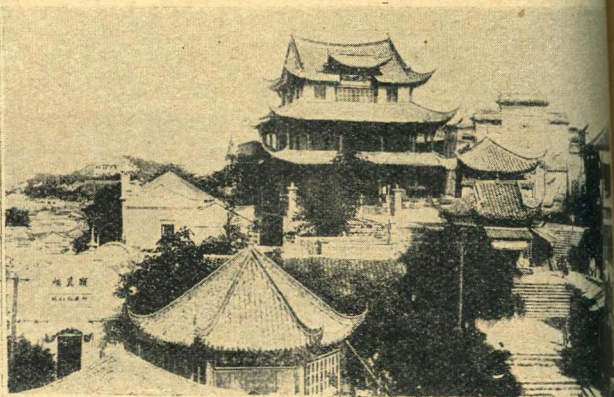
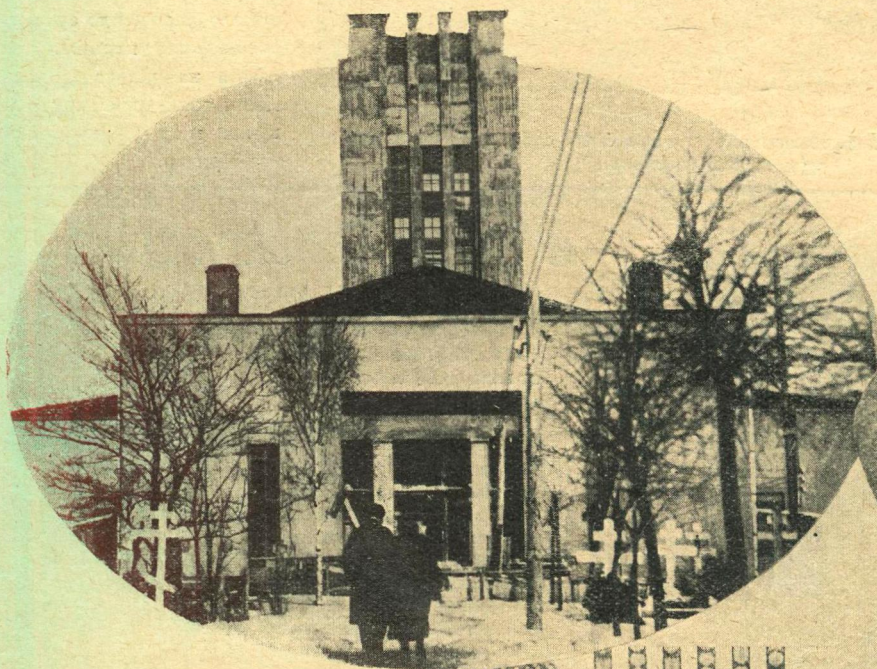
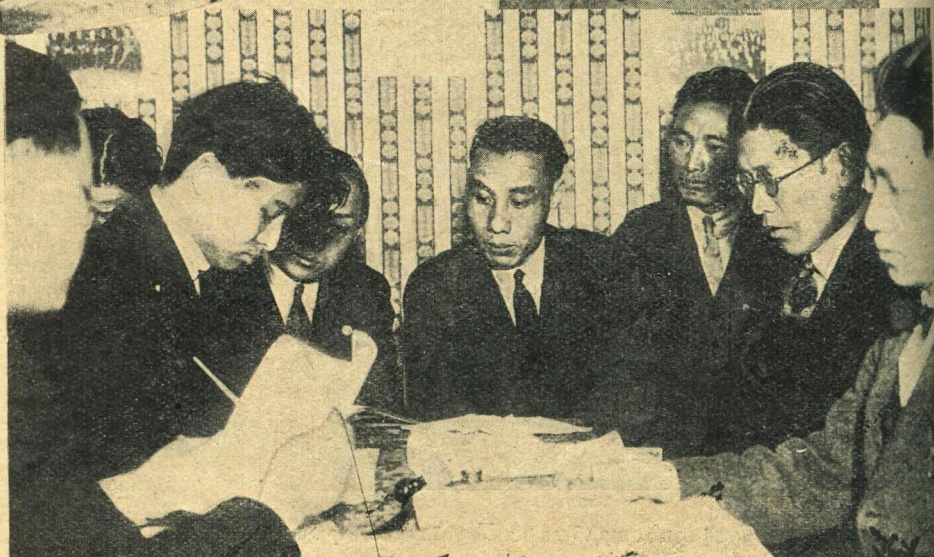
Чеська балерина Е. Купферова, прибула на Україну для праці

Май-Дніпрович

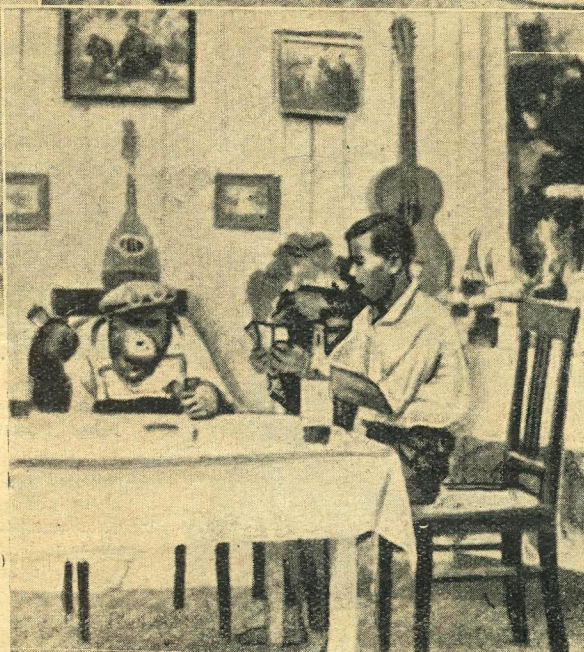
ЗА ТИЖДЕНЬ

Вулиця в Ханькоу

ДО ХІНСЬКИХ ПОДІЙ
Місто УчанБудинок крематорія, збудованого
в МосквіПраворуч—засідання Європейського
Комітету Гоміндану, ПарижУгорі, праворуч—тов. Колларов на
мітингу в бесарабців

На батьківщині Тарзана

Наші фотографії показують такі моменти з життя орангутангів:

1. Маленька явайська дівчинка поруч з одним із добре навчених орангутангів.

2. «Там де панує згода».

В великій дружбі живуть проміж себе три орангутанги, дівчинка та її собаки.

3. Містер Покер-Фейс, або Султан І,— про кого кажуть, що він має обличчя «опудала»,— грає в карти з своїм вихователем.

4. «На листа Вашого від 16-го числа минулого місяця»...

Султан І, що намагається бути найосвіченішим серед орангутангів, починає свій робочий день відповідями на різні листування.

5. Добра нянька.

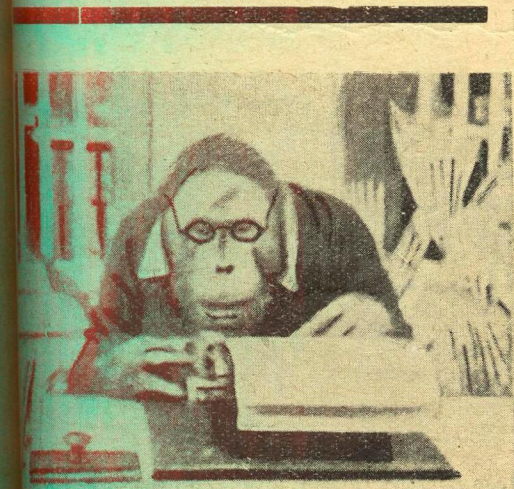
6. Подорож по маєтку.

Один із гумових плантаторів на о. Суมาตรา приучив до себе сім'ю орангутангів з породи „Тарзан“ і почав привчати їх до людського побуту й праці.

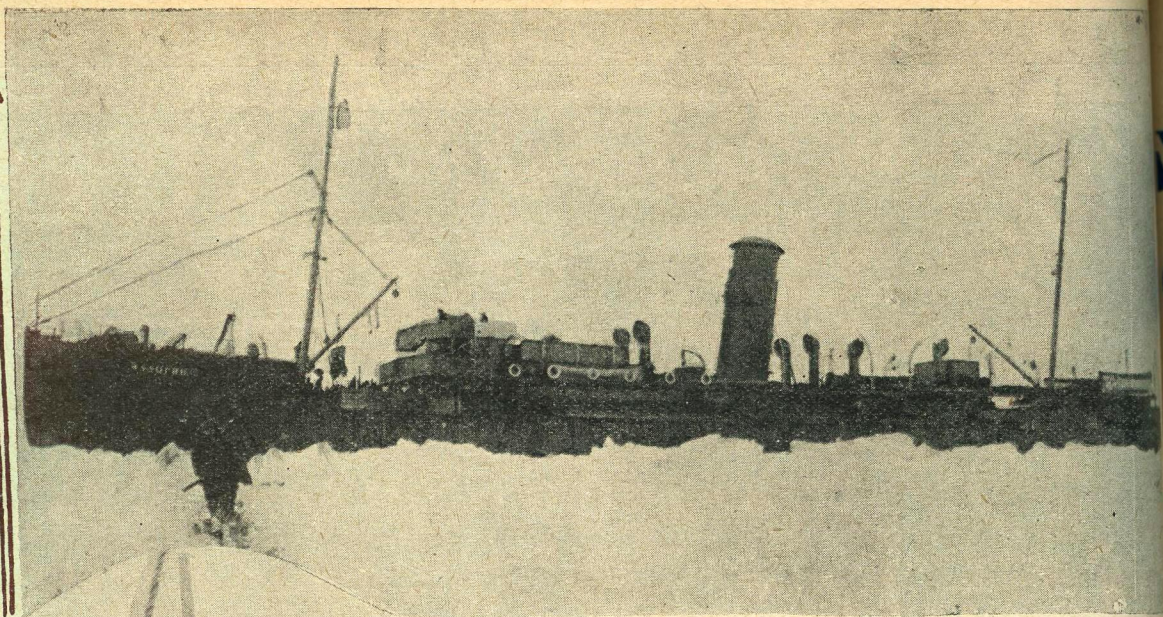
Тепер один із орангутангів, так званий Султан І, навіть намагається бути найосвіченішим серед своєї породи.

Він уже багато де чого вміє робити, і робить усе гаразд.

Спритний до всього, він моторний самокатчик, гарний барабанщик в явайському оркестрі і навіть путящий робітник на фабриці біля машин, на протязі тижня доволі заробляє на свій прожиток працюючи на плантації, а в свій вільний час старається допомогти господарю: мие ридван, або собак, а інший раз ще й прислугує за столом.

НА ТЮ ЛЕННЯ

Льодокол „Малагин“ на промислі

Гарпунер та стрілець на борту пароплава

ПОЛЮВАННЯ на морського звіря, зокрема тюленя, у водах Північного Крижаного океану практикується з давніх часів. З творів письменників Х-го віку вже видно, що мешканці Заволоччя платили данину Великому Новгороді шкурами морських звірів.

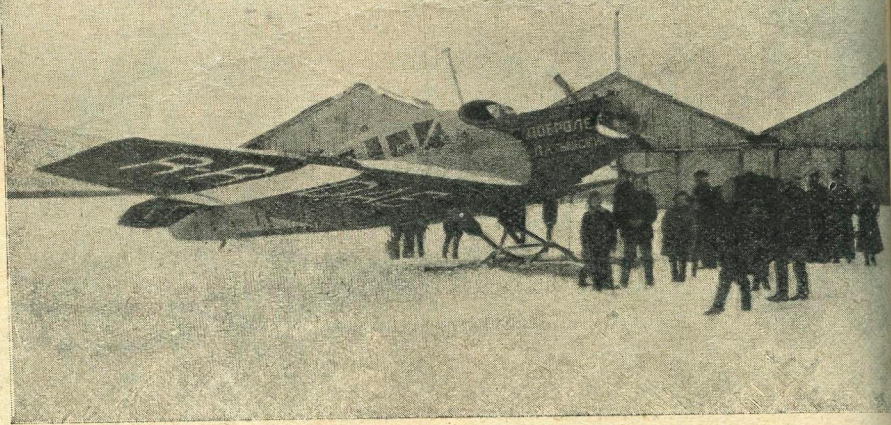
Точніші дані про цей промысел знаходимо в матеріалах XIII-го і дальших вік.в. З них видно, що морського звіря вбивали в льодах бурхливого океану, де самотньому промысловцеві не сила була впоратися з човном, ні вбитого звіря приставити на берег.

Тепер полювання на тюленя відіграв велику ролю в економіці не тільки Архангельської губернії, а й усього СРСР. Перероблена продукція цього промыслу, а саме шкури гренландського тюленя, та жиру (ворвани) розсидяться по всьому СРСР, широко вживаючись у шкіряній промисловості. Шкури звіря, крім того, експортують.

Існує два способи звіробійного промыслу: 1) морський—з човнів і береговий та 2) льодокольний. До останнього почали вдаватися тільки з 1918 року і він досяг найбільшого розвитку аж у 1923 році, коли біля цього заходився сам власник льодоколів—Півторгфлота. Вартість цієї продукції за три роки в сирому вигляді така: в 1924 р.—730.000 карб., в 1925 р.—1 міл. карб. і в 1926 р.—1.456.000 карб.

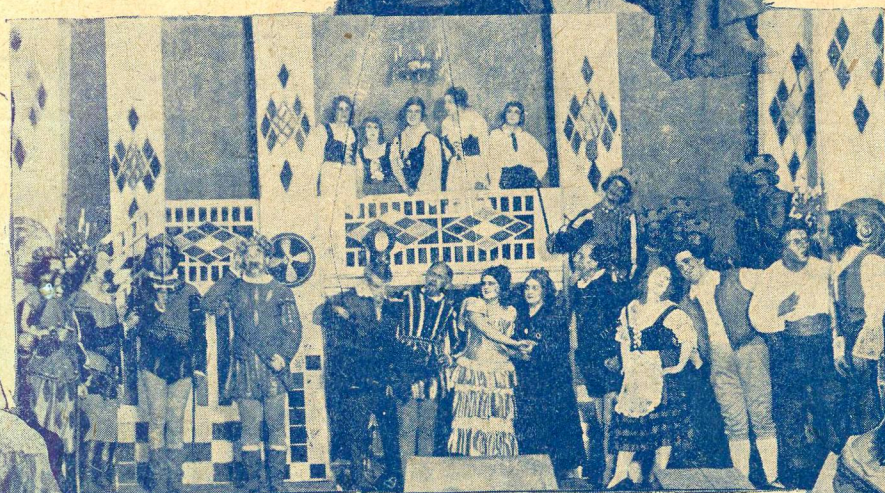
Кустарний промысел своїми наслідками значно відстав від льодокольного, бо звіробій на простім човні не може проникнути так далеко в море, як льодокол.

Вельми рентабельним став льодокольний промысел за останні два роки, коли в ньому бере участь аероплан. Останній щодня облітає простори на великій віддалі, легко знаходить звіря. Льодокол має тільки підійти—на вказане місце. Це економить час, паливо, збільшує продукцію промыслу і, нарешті, льодоколи зазнають менше шкоди від льоду, менш спрацьовуються. Промысел на тюленя провадиться головню в горлі Білого моря та в районі Канінського півострова.

Аероплан „Латишський Стрілець“ відправляється з Архангельська на тюленеві промысли

ЗНАК ЗОРРО

Сцена з 4-ї дії. Зверху Зорро-Овдієнко

Лоліта—Акімова

Як п'єса,— в літературному відношенні — „Знак Зорро“ являє собою переробку фільму такої самої назви. Перероб-

в театрі є артисти з хистом та великим сценічним досвідом. При неможливих технічних умовах кону театр зміг дати

Долорес—Попова

у до де якої міри пристосовано до нимог кону.

Як постановка — „Знак Зорро“ являється новим етапом Українського Народнього Театру до поширення сфери його творчих можливостей.

Прагнення оволодіти європейським репертуаром, спроба узаконити сусідство історико-побутового репертуару з сучасним цілком законне для Українського Народнього Театру як принципіально, так і з міркувань формального характеру. Театр має не аби який склад труп,

Бернардо—Твердохліб

досить свіжу в належному комедійному, легкому темпі—постановку.

Режисер Грудина досить вміло використав маленький кін і організував живий матеріал.

Ансамбль вийшов вдалий, а перша спроба виконання річей комедійно-опереточного жанру показали, що в Українському Народньому Театрі є можливості для використання різного репертуару і визволення з тенетів історико-побутової старовини.

В. Ів.

В
У
Ф
К
У

ВСЕУКРАЇНСЬКЕ
ФОТО-КІНО-УПРАВЛІННЯ

В
У
Ф
К
У

НАЙБЛИЖЧИЙ ВИПУСК
ОДЕСЬКОЇ КІНО-ФАБРИКИ

ВЕЛИКИЙ ХУДОЖНИЙ ФІЛЬМ

ДВА ДНІ

з часів горожанської війни

В головних ролях:

арт. арт. ЗАМИЧКОВСЬКИЙ,

:: МІНІН та інші ::

Режисер СТАБОВИЙ

Сценарій С. ЛАЗУРИНА

Оператор ДЕМУЦЬКИЙ